СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК XLVI. Ч. 204. Джерзі Сіти, Н. Дж., пятниця, 2-го вересня 1938. No. 204. Jersey City, N. J., Friday, September 2, 1938. VOL. XLVI.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ. ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ. Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. 4-0807. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016. THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA. FIVE CENTS ELSEWHERE.

ВИБОРЦІ ПРОТИ РУЗВЕЛТОВОЇ "ЧИСТКИ"

ВАШИНҐТОН. — Сенатор Вилйем МекАду, вибранець президента Рузвелта на становище сенатора зо стейту Каліфорнія, вже признав, що номінацію на цей уряд з Демократичної Партії добув при вітіркових виборах його противник, Шериден Давні. МекАду заявив рівночасно, що виконання програми Давнія про 30-долярову пенсію кожного четверга мусить довести край до економічної руїни.

У Савт Каролайні номінацію на становище сенатора теж добув кандидат, осуджений президентом як ворог його законодатної програми, сенатор Смит. У своїй аґітації Смит послугувався щедро старими південними кличами про вищість білої раси та вживав орґанізації „червоних сорочок", що є висловницею цеї расової політики.

Політичні провідники припускають, що вислід виборів у Савт Каролайні буде мати вплив на вибори в Меріленді й Джорджії.

ПРИБУТТЯ НАЦІОНАЛІСТИЧНИХ ПРОВІДНИКІВ ДО АМЕРИКИ.

НЮ ЙОРК. — До Ню Йорку прибули з Европи три представники Орґанізації Українських Націоналістів, щоб узяти участь в Національній Маніфестації 4 вересня ц. р. Тими провідниками є: ґен. Віктор Курманович, полк. Роман Сушко і Ярослав Барановський. У пристані їх зустрів гурт представників українських орґанізацій в Америці.

ФЕДЕРАЦІЯ ПРАЦІ ВЕДЕ ДАЛІ ТРАДИЦІЙНУ ВИБОРЧУ ПОЛІТИКУ.

АТЛЕНТИК СИТІ (Ню Джерзі). — Виконний уряд Американської Федерації Праці проголосив, що юнії Федерації Праці будуть при цьогорічних виборах у стейті Ню Йорку попирати Бруса Бартона й Гемилтона Фиша, щоб вони добилися номінації на кандидатів. Федерація називає їх приятелями робітників.

Уряд Федерації мовчить про те, як робітничі юнії мають ставитися до кандидатури О'Конора, котрого повалення домагається президент Рузвелт.

О'КОНОР ЗАКИДАЄ ЗАГАЛЬНИЙ ЗАГОВІР ПРОТИ СЕБЕ.

НЮ ЙОРК. — У своїй промові на радіо конґресмен Джан О'Конор, котрий добивається номінації на своє дотеперішнє становище з Демократичної й Републиканської Партії, закидав загальний заговір проти себе. Мовляв, проти нього злучилися: федеральний уряд з президентом Рузвелтом на чолі, комуністи, три републиканські лідери й посадник міста Ню Йорку, Ля Ґвардія.

І ФРАНЦУЗИ ПЕРЕЛЕТІЛИ ОКЕАН.

ПОРТ ВАШИНҐТОН (Лонґ Айленд). — На летовищі підприємства Пан Америкен Ервейз осів у середу зполудня великий французький літак „Лє тенан де Весо Парі", перелетівши сюди з островів Азорів за 22 години 48 мінут.

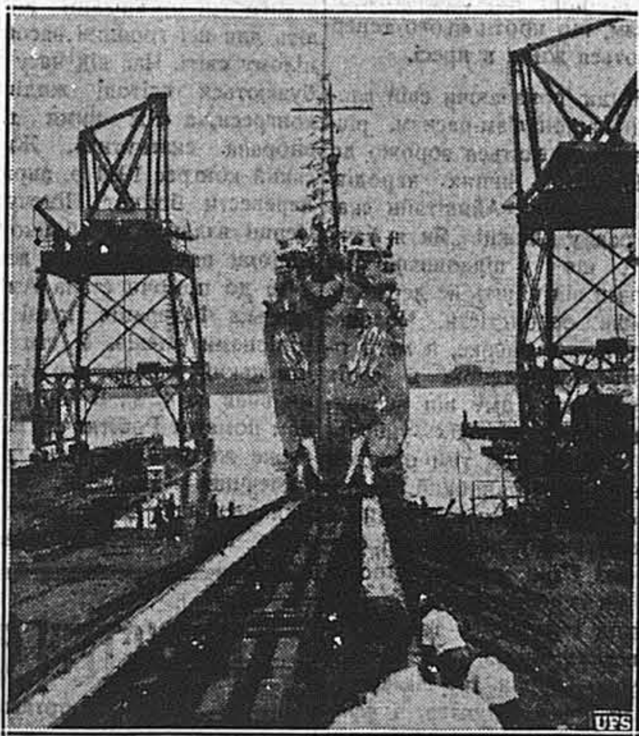
Лет мав на цілі розслідити можливості правильного летничого руху між Парижем і Ню Йорком. Літак має 42 тони ваги й був збудований 8 літ тому. Летів з пересічною скорістю 112 миль на годину.

ДАЛІ ЗВЯЗУЮТЬ ПОЛІТИКІВ З ҐЕНҐСТЕРАМИ.

НЮ ЙОРК. — На процесі проти Джеймса Гайнса, демократичного лідера, за льотерійний рекет виступив свідком Дж. Ричард (Діксі) Дейвис, молодий правник, нині позбавлений адвокатури, що колись був адвокатом ґенґстерів із шайки Доча Шулца. Свідок заявив, що Джеймс Гайнс був приятелем бандита Доча Шулца та що Доч Шулц висилав бандитів голосувати по кілька разів підчас виборів у 1933 році, коли на становище прокуратора кандидував Додж. Свідок казав, що Гайнс „фіксував" присяжних суддів, щоб вони не обвинувачували ґенґстерів, що з цим союзом між політиками й бандитами був звязаний суддя Кепшо та що ґенґстерська шайка платила гроші окружному лідерові Тамані Голу.

АДВОКАТ ҐЕНҐСТЕРІВ ПРО СМЕРТЕЛЬНУ РОЗПРАВУ МІЖ НИМИ.

НЮ ЙОРК. — Дж. Ричард (Діксі) Дейвис, бувший адвокат рекетірів і ґенґстерів, оповів Чарлзові Ренієві, прокураторові повіту Ренселер, що він був свідком у готелі Гармоні в місті Когоз, Ню Йорк, 2 березня 1935 року, як підчас сварки між ґенґстерами за гроші Доч Шулц нагло виняв з кишені револьвер і вистрілив у рот ґенґстерові Мартинові, кладучи його трупом на місці. Дейвис каже, що він зараз утік з готелю й не знає, як бандити забрали з готелю тіло вбитого. Тіло Мартина знайдено під містом 3 березня.

НОВИЙ ВОЕННИЙ КОРАБЕЛЬ.

У Карні, Ню Джерзі, спущено оноді на воду новий контрторпедовець для американської фльоти й охрещено його Ланг, на памятку Джана Ланга, американського морського героя з війни між Америкою й Англією в 1812 році.

ПОВІДОМЛЕННЯ.

Отсим подаємо до відома, що головний рекордовий секретар Д. Галичин говоритиме на Союзових святах і на орґанізаційних зборах у таких місцевостях:

ROCHESTER, N. Y. у суботу, 3-го вересня, в год. 5. пополудні на ювилею від. 367 У. Н. Союзу.

DETROIT, MICH., в неділю, 4-го вересня, на Союзовім Здвизі всіх відділів У. Н. Союзу стейту Мішіґен.

HAMTRAMCK, MICH., в понеділок, 5-го вересня, на орґанізаційних зборах відділів 20, 94, і 146, які відбудуться в Українській Хаті, 2400 GRAYLING ST., в год. 3. пополудні.

DETROIT, MICH., в понеділок, 5-го вересня, на орґанізаційних зборах відділів 75, 175, 183, 203 і 292, які відбудуться в Українськім Народнім Домі, 4655 MARTIN AVE., в годині 8:30 ввечір.

TOLEDO і ROSSFORD, O., у вівторок, 6-го вересня, на орґанізаційних зборах відділів 71, 165, 167 і 235, які відбудуться в У. Н. Домі, 139 WALNUT ST., ROSSFORD, O., в год. 7:30 ввечір.

Взиваємо всіх урядників і членів з дотичних місцевостей взяти численну участь у згаданих тут підприємствах, а зокрема в орґанізаційних зборах.

Головна канцелярія У. Н. Союзу.

ВІДКРИЛИ ХЕМІЧНУ СИРОВАТКУ ДЛЯ ЩЕПЛЕННЯ.

Д-р Волтер Ґовбел, учений Рекефелерівського Інституту в Сан Франсіску, подав до відома зборам Товариства Американських Бактеріольоґів, що йому вдалося знайти спосіб виробу сироватки для щеплення з хемічних складників. Він уживав цеї сироватки з добрими вислідами для нащіплювання кріликів проти запалення леґенів.

ДОСЛІДЖУЄ ДОІСТОРИЧНУ МИНУВШИНУ ЛЮДИНИ.

Д-р Веслі Блис, архіольоґ ново-мексиканського університету, відкрив у північно-західніх диких просторах Канади великі гірські печери, в котрих, на його думку, жили первісні люди Америки, що примандрували на американський континент з Азії. Виправа під його проводом знайшла виразні докази на те, що між Азією й Америкою було сухопутне получення.

ВЕЛИЧЕЗНИЙ ВОГОНЬ У СОВЄТАХ.

Величезні хмари диму перейшли недавно через Фінляндію, Швецію і Норвеґію. Пожарні сторожі в згаданих краях відразу розіслали людей на розшуки, думаючи, що вогонь місцевий. Але пізніше виявилося, що ці хмари диму виходять із Совєтів, де правдоподібно горять великі ліси.

АНҐЛІЄЦЬ ПРО МОСКОВСЬКУ ЕМІҐРАЦІЮ.

Москалями в Европі заінтересувались останніми часами багато людей. Недавно вийшла в Парижі друком брошура про московську еміґрацію „Союз Націй і політична еміґрація" (автор Лео Ламбер), яка має підзаголовок: „Білоґвардійці, шпигуни і терористи коло Нанзенівського Комітету". Ініціятором еміґрантської проблеми є „Центр вивчення міжнародніх проблем". Друга брошура це книжка майора Джонсона з Анґлії, довголітнього секретаря Нанзенівського Комітету, під заголовком „Міжнародні скитальці" (Інтернешенел Тремпс). В обох брошурах описано московську еміґрацію такою, як вона є. Мабуть не без впливу на появу тих творів були події, що можуть мати місце лише серед москалів, як напр. провокаторство серед верхових кол (ґенерал Скоблін). Большевицька ґазета в Парижі „Последнія Новости" з 7. 8. 38 жалується на обі брошури та стверджує факт, що світ починає ближче приглядатись до москалів в Европі.

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА".

ВОРОГИ НАРОДУ В ДОТЕПЕРІШНІЙ РАДІ НАРОДНІХ КОМІСАРІВ УКРАЇНИ.

На сесії Верховної Ради України обговорювано дотеперішню діяльність Ради Народніх Комісарів України. Ріжним комісаріятам роблено ріжні закиди. Щодо діяльности комісаріяту торговлі, то стверджено, що розкрадання і розтрати в області торговлі йдуть на міліони карбованців. За те відповідає комісар торгу. Комісаріятові комунального господарства закинено, що він ще не очистився від решток ворожих і чужих елементів (практично, що сам комісар Задорожний є ворогом народу). Комісаріятові земельних справ закинено, що він не ліквідує скоро наслідків шкідливої діяльности ворогів в області тваринництва, особливо, що не дбає за зріст поголівя коней, хоч знає, що коні потрібні і для сільського господарства і для оборони країни. Уповажненому заготівля закинено, що він не зумів укомплєтувати свого апарату певними людьми та не очищує апарату від ворогів народу (більших закидів не зроблено, бож його назначає безпосередньо Москва). Крім того комісарові комунального господарства ще закинено, що він не висуває на працю нових перевірених людей. Комісаріятові освіти закинено, що він замало дбав про те, щоб не допускати до відірвання молоді від російської „культури". Під його проводом московську мову викладали в школах України лише формально або й зовсм не викладали. Йому зроблено теж закид, що слабо підготовляє вишкіл учителів московської мови для України. А їх треба аж коло 20,000. Підчас дебат стверджено, що в Україні в крамницях бракує товарів (Харків і Область та Винниця і Область). Нема марґарини, повидла, варення, гірчиці, кави, муки, крупів, консерв, мила і т. п. В Сталінській Області та в Макіївці бракує печеного хліба. Те саме у Ворошиловграді. В Київській, Чернигівській та Житомирській Області бракувало муки в червні та липні. Такий стан був і в інших областях України. За роки 1935-37 зліквідовано понад 4,000 ресторанів та їдалень, а на їх місце не створено нових. Щодо діяльности комісаріяту фінансів, то стверджено, що серед працівників комісаріяту панують настрої розгублености та демобілізованости. Нові люди, що прийшли на місце старих, не можуть справитися з завданнями. Внаслідок цеї критики двох народніх комісарів викинено з уряду. Вони стали ворогами народу.

ПАСОВИЩА ДЛЯ СІМ ТИСЯЧ ШТУК ХУДОБИ.

В Саскачевані скінчено приготування 16 громадських пасовищ коштом $150,400. Їхнє приготування становить частину виконаної програми Степового Фармерського Реабілітаційного Стовариштення. Простір, який обіймають ті пасовища, виносить 175,900 акрів і відповідно до урядових обчислень забезпечить місце для пасення 7,000 штук худоби.

В ЕВРОПІ ЗАМІТНЕ ЗАГАЛЬНЕ УСПОКОЄННЯ

БЕРЛІН. — Хоч военні хмари над Европою ще не проминули і положення далі ґрізне, то проте дається всюди відчувати мале успокоєння. Те успокоєння видно в першій мірі в Німеччині. Ґрізна постава інших держав трохи застрашила Німеччину. Внаслідок цього звільнено трохи в Німеччині протичеську пропаґанду. До Берліну повернувся анґлійський амбасадор Гендерсон, який привіз із собою осторогу Анґлії на адресу Німеччини. Та осторога є загально відома, тому німецький амбасадор Ріббентроп не вважав за відповідне приняти амбасадора відразу. Він прийме його за пару днів. Та вкупі з тим таємницею лишається далі те, що задумує Ґітлер. У цю пору ніхто не знає, де він пробуває. Правдоподібно над французькою границею. Він окружений дорадниками, які за всяку ціну пруть до війни.

МОСКВА НАКЛИКУЄ ДО ВІЙНИ.

МОСКВА. — Совєтська преса почала друкувати статті, в яких накликує інші держави, щоб ужили гострих мір для приборкання Німеччини. Совєтські ґазети підкреслюють, що на випадок війни вони додержать своїх зобовязань супроти Чехословаччини, але вже тепер зазначують, що не знають, якими шляхами вони моглиб ту поміч чехам дати. Проти Польщі Совєти не підуть, хіба вона взялаб участь у війні по стороні Німеччини. Може Румунія дасть доступ Совєтам до Чехословаччини? — міркують совєтські ґазети.

ФРАНЦІЯ ДАЛІ НАПОГОТОВІ.

ПАРИЖ. — Премієр Даладіє заявив, що Франція далі вповні готова зустріти всі ті події, які вибухнуть. Він сказав, що ситуація далі дуже ґрізна, але рівночасно накликав французів заховати повний спокій.

АМЕРИКАНСЬКІ АМБАСАДОРИ СЛІДКУЮТЬ ЗА ПОДІЯМИ.

ЛОНДОН. — Анґлійське міністерство закордонних справ відвідали кілька чужих амбасадорів, між ними американський амбасадор, Кенеді. Він вивідував про міжнародне положення.

РИМ. — Американський амбасадор Вилйем Филипс відвідав міністра закордонних справ Чана, і вивідував про міжнародне положення, головно про відношення Італії до середньо-европейського конфлікту.

ІТАЛІЙЦІ ПОКПИВАЮТЬ СОБІ З АМЕРИКАНЦІВ.

РИМ. — У редакційній статті „Пополо д'Італія", найвпливовішої італійської ґазети, є поміщені легкі насмішки про промову американського секретаря Гола. В тій статті говориться, що американці є великими проповідниками і великими експортерами зброї. Нема дня, щоб котрийсь американський політик не виголосив повчальної проповіди на адресу Европи. А також нема дня, щоб Америка не вислала до котроїсь воюючої держави більшого ладунку зброї й амуніції. Ґазета згадує про Японію і каже, що на її адресу Америка кидає ґрізні осуди, а рівночасно продає японцям всі ті речи, які потрібні їй для походу на Китай.

ПРОТЕСТ У ФІЛЬМОВОМУ ЖЮРІ.

ВЕНЕЦІЯ. — Американський представник у міжнародній комісії, що мала вибрати найкращу фільму з минулого року та нагородити її чашею Муссолінія, вийшов демонстраційно з комісії тому, що нагороду признано німецькій фільмі, знятій з останніх Олімпійських іґрищ у Берліні, а не признано нагороди американській фільмі „Снігурочка і сім карликів" Волтера Дізнея.

ЯПОНІЮ НАВІСТИВ ТАЙФУН.

ТОКІЙО.—Східню частину Японії навістив страшенний тайфун, що знищив чимало будинків і поперерівав комунікації. Місто Йокогама цілком відтяте від світу; впродовж одної доби не прибув там ні один поїзд. Внаслідок того міліон осіб відтяті від своїх домів. Є теж утрати в людях.

ЧУЖА ЗБРОЯ В ЕСПАНСЬКИХ ЧЕРВОНИХ.

САН САБАСТІЯН. — Еспанські націоналісти влаштували виставу з тої зброї, яку вони захопили в червоних. Ця зброя в переважаючій більшості чужого походження. Найбільше совєтської, потім французької, а далі анґлійської й американської. Серед тої зброї є модерні моделі, а є також старезні, що нічого не варт. З того видно, що деякі держави визбулись тих машин, які їм самим не були потрібні. В часі вистави націоналісти виказували цифрами, що їм удалося впродовж цілої війни знищити або взяти в полон тисячу ворожих літаків, поверх 200 повзів, 700 гармат, 8,000 машинових крісів, 300,000 крісів і відповідне число іншого военного матеріялу.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays by the Ukrainian Press and Book Company, Inc.
at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jeresy City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

НОВА ПОЛЬСЬКА НАГІНКА

Українська преса на території під польською окупацією говорить останніми часами про нову нагінку польського уряду на зорґанізоване українське життя, а саме нагінку проти українських спортових установ.

Першим сиґналом цеї нагінки було розвязання Українського Спортового Союзу та ліквідація майже всіх звязаних з ним товариств. За цим першим ударом настала сповидна тиша. Одначе, як адміністрація нічого нового не робила, польська преса почала нагінку, звернену саме проти українських спортових товариств, що звязані орґанізаційно з загально-державними союзами. Хоча ця нагінка ведена анонімно, себто ґазети не подають імен інформаторів чи авторів, українська преса не сумнівається, звідки походить ця нагінка. На основі неодного досвіду з минувшини українські ґазети догадуються, що й цим разом наґінка польської преси це хитро обдумана й дбайливо виконана акція польського уряду перевести урядову кампанію проти українського спортового руху з ціллю його остаточної ліквідації.

Послугується польська преса в тій нагінці тактикою, яка людині, що жила в свобідних країнах, може видатися просто неймовірною, бо вона йде в розріз з тим, що в цілому світі вважається спортсменством. Наприклад, із загальних зборів загального союзу спортових орґанізацій виходять польські спортові клюби, створивши так званий „польський бльок" проти так званого „демократичного бльоку" (себто проти деяких польських робітничих і цивільних клюбів, українських і жидівських клюбів). Коли „польський бльок" цею сецесією лише поосоромився, польська преса почала вживати інших приток до нападу на український спорт. Наприклад, проти одного українського клюбу в Перемишлі поведено нагінку за те, що він „посмів" перемогти польського кандидата на признання до вищої кляси, дарма, що власне таку свобідну боротьбу між клюбами признається першою основою спорту. Польська преса послуєтьcя притому старою фразою про „стан посядання", так, начеб місце, признане атлетові або атлетичному клюбові, було його постійною власністю, — засада, якої просто ніде в світі не признають.

Останніми часами ця провокаційна нагінка дійшла до того, що коли, наприклад, одно українське спортове товариство укладається за гру з жидівським атлетичним товариством у даний день, а на цей день припадково припадає гра якихось польських клюбів, то польська преса підносить рев, що це „провокаційний замах" на польський спорт, і гістерично кличе все польське громадянство відповісти на цю провокацію.

Це все факти, які дуже добре надаються на те, щоб ними змалювати суть польського спортсменства перед тими інтернаціональними орґанізаціями, з котрими звязані польські спортові клюби. Зробити це можуть українські клюби, звязані з тими самими орґанізаціями. Як українські спортовці це зроблять, то зроблять велику прислугу не лиш українському спортові, але й усьому українському зорґанізованому життю.

ЗПРИВОДУ ІТАЛІЙСЬКОГО РАСИЗМУ

„Возрожденіе" з 12. 8. 38, приносить більшу статтю зприводу введення в життя італійського расизму.

„Нововведена расова політика в Італії, пише ця ґазета, стревожила пресу. Папа римський кинув обвинувачення, що Італія заводить у себе антисемітизм і повертається до мрачного середньовіччя. Щож це таке антисемітизм? Часи лібералізму довели були до того, що про жидів, які панували всюди, ніде не згадувалось. Належало до доброго тону признавати жидів рівноправними. Отже термін заник був майже зовсім. Так було би було і далі. Але по війні самі жиди підняли свою проблему зовсім отверто. Щоб її перевести в життя, вони створили могутню світову жидівську орґанізацію, яка нині пактує з великими і малими державами та з ріжними інтернаціоналами. Через те термін антисемітизм нині перестарілий такcамо, як несутнім був би термін антиґерманізм чи антиіталізм. Офіційно італійський расизм народився 16. 7. 38 в формі декларації комісії професорів, яка з наказу Мусолінія розглядала ту проблему. Комісія визнала, що час створив европейську расу, а в її рамах ріжні великі і малі раси: німецьку, італійську, французьку і т. д. Кожна з них має свою культуру, історію, фізичні властивості, характер, психольоґію і т. д. Виходить, що раса в італійському понятті є нація. Італійська раса належить до середземноморської, зглядно її західньо-европейської галузи. Тому, що італійська раса має свої властивості, треба її хоронити від посторонніх впливів. Таким впливом є вплив племени, що впродовж віків відмовляється від злиття з італійською расою. Тим племям є жиди. Інші племена, що жили в Італії давно, злилися в одно з італійцями. Італія не вивищує одної раси над другою, тільки ставить між ними межу. Появу італійської расової проблеми викликало кілька причин, а між ними завоювання Етіопії та діяльність комінтерну з його народніми фронтами для поборювання фашизму, статті Лєона Блюма в ґазеті „Попюлєр" та вкінці наплив до Італії німецьких жидів. Жидівські погляди на расу-націю годяться майже вцілості з італійськими. Професор Айнштайн сказав раз зприводу Палестини, що кожна раса має свій національний інстинкт. Той інстинкт не дозволяє расам змішуватись. Привикнення жидів до звичаїв, обичаїв і мови середовища, серед якого вони жили, не заглушило в них почуття окремішности. Те почуття відділювало їх від европейців. І саме той інстинкт породив антисемітизм, що проти нього тепер борються жиди в пресі.

„Жиди, признаючи свій власний націоналізм-расизм, рівночасно ставляться ворожо до націоналізму інщих народів. Той же самий Айнштайн сказав раз у книжці „Як я бачу світ", що у відношенні між людьми він цінить не державу, а лише особистість. Чоловік творить усе високе, а маса остається обмеженою в своїх почуваннях. Тому він ненавидить маси у военних уніформах і ладах. Під тим оглядом Айнштайн не одинокий. За ним пішов Лєон Блюм, який у французькому парляменті сказав раз у бік правих послів, що він їх ненавидить. У 1922 р. жид Іванович у ґазеті московських жидів, „Єврейская Трибуна", коли в Німеччині вбили жида Ратенава, з ненавистю писав про німецьких націоналістів, вихваляючи ідеї Маркса і т. п. й засуджуючи німецький націоналізм на повне фяско. За 10 літ після того ті самі націоналісти прийшли до влади.

„Свою проблему поставили на нинішню висоту самі жиди. Отже та проблєма є проблємою політичною. Нині є жидів 17—20 міліонів у цілому світі. Ясно, що такий численний народ з виразною національною свідомістю, повинен змагати до того, щоб створити свою власну державу. Тому, що жиди не були в стані створити державу на своїй власній території, вони знайшли нову форму, а саме створення щось нібито держави внутрі інших держав. У 1920 р. жид Бунаков писав у вище згаданій ґазеті зприводу версайського договору, що Европа вступає в період смути і переворотів. Жиди мусять приглядатись до всіх вигод і невигод часу, підходячи до всього з ріжних точок погляду. Одначе найкраще булоб підходити до всього з точки погляду нації як індивіда, що не дається розкласти. Всі великі рішення вони повинні приймати не в інтересі держав, у яких живуть, а в інтересі жидівської нації.

„Отже по війні всі жиди, без огляду на держави, де вони жили, почали говорити про національний розум. Льоґічно за тим наступали і діла. Жиди зорґанізувалися в могутню світову орґанізацію, а аґенти тої орґанізації збирають для неї грошові засоби в цілому світі. Час від часу відбуваються світові жидівські конґреси, а між ними ділає вибрана екзекутива. Жидівський конґрес 1934 р. вирішив перевести бойкот Німеччини. Перші взялися за бойкот 4 міліони американських жидів, а їм до помочи стала Американська Федерація Праці з 20 міліонами членів. У тім році німецький експорт до Америки впав на 42%. В Анґлії жидам помагає Робітнича Партія. Отже жиди виповіли війну Німеччині — державі. В ріжних державах вони ведуть ту війну при помочі орґанізацій московського третього й амстердамського другого інтернаціоналу та ріжних робітничих союзів.

„Чи всі жиди належать до тої орґанізації? Ні. Меншість керує більшістю, але ні одна жидівська орґанізація, що не належить до світової орґанізації, не протестує проти дій останньої. В справах Палестини є опозиція, але коли йде про інші справи, то панує єдність. Коли судили вбивника отамана Петлюри, то всі жиди боронили вбивника. Існує жидівська орґанізація ОРТ, що керує жидівською кольонізацією України. Співпрацює з Москвою, червоною і білою (Шаляпін давав концерти з доходом, призначеним на кольонізацію України жидами). Та орґанізація збирає гроші на жидів в Україні в цілому світі. Правда, москалі піддурили жидів, бо взяли від них 18 міліонів долярів, а нічого за те не дали. Остається жидам лише Палестина, але і там справи не стоять добре. Одначе жиди позиції не здають. Як расова національна одиниця, вони йдуть до своєї цілі, до створення держави. Тому та проблема є політичною, а не антисемітською, як то твердять жиди".

НАЗУСТРІЧ НОВОМУ ЖИТТЮ...

Репортаж з Рогатинщини.

На світанку холод проймав тіло в безмежжі ланів. Усміх сонця ще за нами. Тихо скрізь, лиш де-не-де чутне шарудіння птиць. Поля відживають.

Навипередки спішать селяни до праці. Звалюють з пня останки збіжжя. Місцями викотилась уже чорна скиба. Родючий чорнозем мерехтить багатством.

Відкривається картина.

Дорога біжить на захід угору. Врешті хребет горбка, що розтягнувся довгим ланцюхом управо й ліво. Перед очима незабутня картина: ген-далеко, у мряковинні стріляють у небо рамена високих Карпат, а в підніжжі безкраї, стернисті лани, замережані шнурком лісів. Серед них, ледви що-видні, людські житла у соняшній авреолі. Ось димить Ходорів. Ліворуч удолині визирає Черче. А біля нас розкинулися своєрідні села Рогатинщини. Вони заховались у гущаву садів між горбами. Це мабуть характеристичне для тієї околиці. В однім напрямі хвилюється земля горбками, що зазублюються в пасмо яруг і долин. Там Заланівя, Дички, Яґлуш, а тут: Підкамінь, Фраґа, Підбіря, Любша, Мелна.

При кінці чар природи заставляє людину до одного місця. Ліс знімається стрімко вгору, синява неба меншає. По скалі журчить холодна водиця. Кругом непроглядна темна зелень; повітря пересичене живицею. Здається вам, що це українська Швайцарія.

Ще кільканацять кроків на північний захід і річка. Вюнка, сріблиста річка серед левад. І врешті криші сільських хатин.

„Де нога не ступала"...

Старенький дядько притиснувся у кущі, а біля нього пасеться корова.

— Два рази чоловік у житті дитиною! — гуторить з нами — в заранні юних днів і на старість... Це відвічний закон селянської сімї.

— Скажіть нам: навіщож люди будують доми з глини, коли скрізь стільки лісів?

— Наші господарі не мають ні одного пняка: це все панське; інколи й громадський знайдеться гайок.

— А виплачується ота будова з глини?

— Ще й як! Намісиш могилу липкої мазюки, наробиш скрутнів сомоми, й іде... А дерева не докупишся. Воно має іншу дорогу...

— Саме?

— Мандрує ген — на північ, до фабрик паперу, ріжних копалень, тартаків.

Дядько понизив голову й вказав рукою в далечінь.

— Бачите ті горбки? Ось-де скрізь були давно великі ліси, що людська нога там не ступала, але панщинні роки їх зглодали. Тепер ота лисина зоставилась селянам...

— А як з паливом?

— „Дуримо" соломою, бож у нас вона, як бадилля; хоч зимою й ріще докуповують, що остається з шаткованої деревини.

Минулі роки витиснули своє знамя й полинули в непамять століть. Може одні камяні хрести на роздоріжжях більше дещо сказалиб, але дарма. Безпощадний зуб часу затер усі значки, що закульбачились на них, та ще мохова заслона притьмарила їхній голос. Лиш іноді скромне осталось: „Г. Р. 1848".

„Починаємо нове життя".

Ми знову на річці, що завертає біля Виспи — Любші. Матері вмивають своїх діточок, що, засмалені на сонці, підстрибують у коротеньких штанцях.

— Мабуть нема у вас садка?

— Заборонили! — відказують. — У полі робота не чекає, а тут нема кому полишити дитини, що вгоряє, нудьгує. Зо страхом нераз оставляємо самих дітей дома; ануж якесь нещастя...

Поринаємо в думках, а водночас радіємо розкішною днинною, немов оці малі діти.

— Годі. Самі вчимося плекати душу й тіло дитини, — продовжає господиня-мати.

— Радісне!

— А ще більш радісне, що думка ця закорінилася майже в кожної жінки, хоч давніше ніхто й не думав про взірцеву чистоту, куховарство, дитину, чи гіґієну хати. Починаємо тепер нове якесь життя...

— Як започаткувалася та акція?

— Ось зимою „наша пані" попрохала ґаздинь у свою хату й зладила для них гостину. тя. Український борщ, вареники, овочева наливка, печиво. Зразу йшла бесіда на ріжні господарські теми, жарти й врешті кобітам „розвязались язики". Кожна хотіла вміти добре варити, перетворювати овочі, чи ґрунтовно змінити вигляд своєї хати. І ось такі товариські гутірки пані й селянки започаткували працю жіноцтва села в кружку „Рідної Школи".

Не встряваємо в помисли орґанізаторів села, ні в їхні ґенералії, бож цікава розмова на це не дозволяє. Слухаємо:

— Згодом прийшов реванж гостини. Жінки моглиб спокійно почванитися зразковим порядком хат, новою методою варення, чи піклування своїх дітей. Численно закуплена дитяча література, примірники „Дошкілля", лікарські порадники, „Народнє Здоровля", преса, — робили своє. Тепер добре згадуємо ті дні, що відкрили новий шлях життя в нашому селі.

„Одмавям"...

Полуднева пора застає нас у с. Любша. На намічену дорогу спроваджують нас незнайомі молодці, що, як довідуємося по хвилині, є провідниками культурно - освітнього життя села. Наша розмова зупинилася при ювилейнім святі „Просвіти".

— В нас теж заборонено владити свято! — відказують. — Ось письмо зо староства. Читаємо:

„Do Zarządu Stowarzyszenia „Proświta" w Lubszy. Prośby z dnia 19. VII. b. r. o udzielania na urządzenia w dniu 24. lipca 1938 r. w miejscowości Lubsza jubileuszowego święta „Proświty" nie uwzględniam i odmawiam na zasadzie art. 13. Rozp. Prez. R. z dnia 27. X. 1933 (Dz. U. R. P. Nr. 85 poz. 632) i ustawy z dnia 21/2 1935 r. o zapobieganiu chorobom zakaźnym i o ich zwalczaniu (Dz. U. R. P. Nr. 27 p. 198 z 1930 r.) wydania takiego zezwolenia — ponieważ w tamt. gromadzie zanotowano wypadek tyfusu plamistego".

— Правда, в цьому часі була недужа одна лише дівчина, але повітовий лікар заявив її родичам, що це ґрипа. Про тиф ніхто в селі й не чув, а згадана дівчина за пару днів зовсім видужала.

— Старання пороблено в пору?

— В справі святкування ювилею „Просвіти" відбулася в Рогатині анкета, де між іншим заявив делеґат матерньої „Просвіти", що Варшава апробувала програмку святкувань; рішучо заявила, що адміністраційна влада не робитиме ніяких перепон у наміченому ділі. А тут, на наших загумінках, зовсім щось інше...

— На інші імпрези влада дозволяє?

— Дуже рідко! Іноді відбувається аматорська вистава, то зараз приходить постерунковий і зчеркує в підручнику ріжні слова, речення, хоч вони пройшли ґрунтовну цензуру.

Мчать ноги в безмежну далечінь, щоб спіймати усміх сонця золотого... — („Новий Час"). **Ладан.**

Володимир Островський.

ПІД ЗНАМЯ ХРЕСТА

Повість з часу охрещення Руси-України в 988 р.

1)

I. КУПЕЦЬ ПОПАНДУКЛЮС.

Розкішний дім купця Вівіяна Попандуклюса потопав у першій весняній зелені на східньому узбіччі гори й виходив вікнами на Дніпро. Своєю архітектурою й прикрасами він перевищував тереми багатьох бояр. За домом і обабіч нього стояли хати для служби, стайні й численні кліті — склади товарів. Було в них усе, чого могло забагнутися не лише знатним боярам і городським старшинам, але й самому князеві: тонкі, яскраві грецькі паволоки[1]), парча[2]), східні килими, дорога посудина, жіночі прикраси з золота й срібла, дамаська зброя, вина, футра, віск, мід, тощо.

До Попандуклюсового багатства так призвичаїлися кияни, що вже нікого воно не разило й не дивувало, як не дивувало багатство й інших купців, що осіли в Києві: хозар, німців, греків, моравян, навіть жидів.

Зрештою, всі вважали Попандуклюса за свого, киянина, бо памятали ще його батька й діда. До тогож, його правдиве назвище рідко хто знав: слово Попандуклюс ледве проходило крізь словянське горло й не трималося в памяті; через те його батька називали по йогож батькові — Василеусовичем, а його самого просто по імені — Вівіяном. Та й було це безпечніше, особливо тоді, коли між Києвом і Царгородом починалися тертя. Для більшої безпеки Вівіян уживав лише мови полян-русичів, навіть іноді переконував людей, що він не грек, а хозарин.

Вівіян був людиною освіченою й спритною, одним словом, такою, що саме надавалася на політика й тайного інформатора греків, зрештою — прихильного до Руси й Володимира. Завжди усміхнений, з усіми привітний, завжди заклопотаний торговлею й буцімто цілковито байдужий до тої боротьби, що велася в Києві між словянами й чужинцями, поганами й християнами, прихильниками й ворогами князя Володимира, — Вівіян мав приятелів у всіх таборах, знав усе, що треба було йому знати, й ні в кому не викликав підозріння. Навіть князь Володимир ставився до нього з пошаною й зичливо.

І жив собі Вівіян цілком спокійно.

Один лише раз прийшлося Вівіянові потремтіти: саме тоді, коли розбурхана юрба поган убила одного християнина та його сина за те, що батько не хотів віддати хлопця в жертву Перунові та ще й зневажив словянських богів. У Києві малощо не дійшло до погрому християн і зруйнування їхньої церкви святого Іллі. Але ця хуртовина пройшла над Києвом якось щасливо.

Зате тепер насунули нові грізні хмари.

І мозок у голові Вівіяна, вкритій буйним, але вже сивим волоссям, працював так гарячково, що його смугляве обличчя наливалося кровю.

Вівіян стояв біля вікна й пильно придивлявся до того, що робилося на Дніпрі. Від багатьох років він отак стежив за рухом на ріці. Особливо за рухом военним. Він докладно бачив у своїм часі, як Володимир переправляв кінних дружинників на другий беріг Дніпра, а піших дружинників та воїв забирав у численні човни, щоб вести на волзьких болгар, та скільки привіз із собою здобичі з цього не дуже щасливого походу. Бачив він, як відправлявся Володимир уверх по Дніпрі на ятвягів і з якою пихою вертався до Києва. Походів на Волинь, на Червень і Перемишль та проти підкарпатських хорватів і дністрових тиверців Вівіян із свого вікна бачити не міг, зате він мав докладні відомості про них від своїх помічників і слуг.

Тепер на берез Дніпра знову роїлося: від лютого безупинно будували там великі й міцні човни. Одні були вже спущені на воду, другі викінчували й смолили, а інші лише збивали.

— Рать[3]) замишляє, — думав Вівіян про князя Володимира. — Але на кого?

Плеснув у долоні. Ввійшов білявий хлопичина з блакитними словянськими очима.

— Поклич Всевида.

— Він уже чекає — відповів хлопець і вийшов.

У дверях заявився Вівіянів помічник, прозваний Всевидом за те, що давав найшвидші й найправдивіші інформації про події в Києві.

— Довідався, на кого замишляє Володимир?

— Вуса він має довгі, та язик короткий. Кажуть, що на ятвягів, але я не йму віри. Пощо знову бити набитого?

— Добре сказав! Пошукай дурнішого, може скаже правду.

— Тут знайти найдурнішого, як у міху маку зерно проса.

Обидва засміялися.

— А всеж спробуй! Та як побачиш Рися, пришли його до мене.

За якийсь час увійшов найстарший Вівіянів помічник Максіян, прозваний словянським іменем Рись, щоб відводити увагу від його типового грецького носа. Максіян, не моргнувши оком, сухо спитався:

— Чого тобі, Вівіяне?

— Сідай, друже! Діло маю.

— Сиджу вже.

— Слухай добре. Судилася тобі служба важна. Наладуй товаром три легкі човни, добери собі здорових хлопців і завтра, поки сонце зійде, в далеку дорогу. Та спіхом поплившеш.

(Дальше буде).

[1]) Тонка тканина.
[2]) Золото- чи сріблоткана матерія.
[3]) Війну.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

Т. М., Ню Йорк, Н. Й. — З противниками треба воювати фактами. Пишіть про ті речі, які знаєте добре, а будемо далі містити Ваші дописи.

В. Г., Ленсінґ, Міш. — Пришліть до редакції той допис, з яким полемізуєте. Ми переглядали 90 ч. згаданого часопису і там того допису нема.

Д. Т. Л., Ленсінґ, Міш. — Радо помістимо Ваші завваги в справі недоладностей у дописі „Українські імення по анґлійськи".

•З ДНЯ•

ДВА ЛИСТИ.

Вже від кількох тижнів вовком дивляться на мене з бюрка два листи. Прийшли вони більш-менш рівночасно і в тому цілий клопіт. Бо колиб вони були прийшли не рівночасно, а по довгій перерві, то все булоб гаразд. Ніхто не завдавав би собі над ними великої мороки. Бо, знайшовши в них добру раду, редакція використалаб їх. А коли би була у них якась нерозумна рада, то вони булиб повандрували гарненько до коша.

Писали ті листи наші читачі. А що завданням редакції є пильно прислухуватися до побажань читачів, тому і ці листи наробили стільки лиха. Бо один з них висказує цілковито відмінне побажання від другого. Один пише: „Ваші статті все коротші і коротші. Ще чоловік не розігнався в читанні, а тут уже кінець. Коли так далі піде, то лише самі заголовки лишаться". Другий говорить: „Ваші статті все довші і довші. Нераз нема терпцю дочитати їх до кінця. Чи не кращеб укоротити їх? На тім зискалаб ґазета і читачі".

КОТРОЇ РАДИ ПОСЛУХАТИ?

Як тут задоволити оба побажання, коли одне хоче цілковито чого іншого від другого? Всежтаки з того треба витягнути якийсь висновок. Бо ці два голоси не є відірвані. Таких голосів є більше. Одні з них волілиб короткі статті, але важкі змістом. Інші хотілиб довших, але писаних лекшим стилем, з розрідженим змістом; щоб гадки статтей не відбивались від мізку читача, а ступнево всякали в його голову.

СТИЛЬ.

Можна писати легким, приступним стилем, а можна писати стилем важким і переладованим змістом. Але статті, писані легким, приступним стилем, мусять бути довші, коли в них ми хочемо описати поважніші річи. Щоби приступно описати якусь поважнішу проблєму, треба нераз зробити довшу зупинку й ужити до цього більше слів та речень. Читач, якому дана проблєма зрозуміла, лютиться, пощо стільки слів уживав автор на її вияснення. Він тоді нарікає, що „мусів випити відро води, щоб зловити одно зерно каші".

З другого боку, для читача, не обзнайомленого з даною проблємою, стягнені і переладовані змістом речення будуть томливі. По кількох хвилинах читання його мозок буде пропускати деякі думки, а через те повставатимуть прірви в читанні. Це ще більше його спантеличить і він остаточно кине статтю, назвавши її „тяжкою", або просто „дурною".

ДОБРА ВОЛЯ.

Культурні народи мають чимало журналів і часописів. Кожний з тих часописів має свій круг читачів; а також кожний з них старається містити такі статті, які підходять під смак і під інтелєктуальний рівень його читачів.

Наш часопис має ріжноманітних читачів і не можливо піднайти таку статтю, щоб своїм змістом і формою подобалася всім. Тому наших читачів ми мусимо задоволяти „по черзі": раз одних, раз інших; раз такою статтею, інший раз іншою. Але нераз трапляється таке, що можна викликати озлоблення читача і такою статтею, яка сама по соб була дуже змістовна, одначе була для нього задовга. А забагато добра нараз — проїдається.

ЧОГО ЗАБАГАТО, ТО НЕДОБРЕ.

Один ресторанник розказував про такий свій досвід: „Одного разу я збанкротував на ресторані тому, що давав дуже добре їсти і багато. Люди переїдались і виходили незадоволені з мого льокалю. Коли входили до нього, то були веселі. На початку обіду хвалили їжу. Але не далі вони переладовувались і були чимраз скупіші на хвальбу. Вкінці відвертали знеохочено свої очі від тарілки, розплачувалися, виходили і в дусі постановляли вже більше до мене не заходити".

По хвилі надуми ресторанник додав: „Тепер я знаю, як поступати: коли даю поживну страву, то не даю великих порцій, щоб „костумер", опускаючи мій льокаль, не був переладований, а приємно думав про чергову їжу. Бо, виходячи з ресторану, він уже тоді рішається, чи зайти ще раз. Для тих, що потребують більшої порції, я стараюся зготовити такі страви, щоби були обємисті, але не дуже ситі. Бо велика скількість ситої їжі викликує нестравність і відтручує гостей. Тепер я задоволяю всіх. Та найбільше я сам задоволений, бо не трачу „костумерів" і не зле на тім заробляю".

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ПЕРТ АМБОЙ, Н. ДЖ. Місячний мітінґ Братства св. Василія, від. 168., відбудеться в неділю, 4. вересня, в годині 3. пополудні, в гали У. Н. Дому, 760 State St. — Гр. Дячишин, предс.; Гр. Бабин, кас.; Пилип Маник, секр.

УВАГА! ПЕРТ АМБОЙ, Н. ДЖ.!

Братство св. О. Николая, від. 104 У. Н. Союзу

:——::——: відсвяткує величаво :——::——:

35-літній Ювилей

СВОГО ІСНУВАННЯ

В НЕДІЛЮ, 4. ВЕРЕСНЯ (SEPTEMBER) 1938.

ПРОГРАМА: **В годині 9:30 рано** всі члени Братства св. О. Николая зберуться коло Українського Народного Дому і підуть походом до укр. кат. церкви Усп. Пресв. Діви Марії. По Службі Божій відправиться Панахида за померлих членів. По Панахиді члени вернуться походом до Української Галі на спільний обід, що зачнеться точно в год. 2. пополудні. Підчас обіду будуть промовляти ріжні бесідники. На ювилею будуть приявні головний фінансовий секретар-касієр, **Роман Слободян,** а також місцевий головний радний, **Іван Ваверчак.** Бесіди будуть іти на переміну з концертовими точками, котрі виконає хор „Боян" під управою свого учителя **Стефана Грабара.** По банкеті **БАЛЬ і ТАНЦІ** до пізної ночи. — **Вступ: на бенкет 50 центів, на баль 25 центів.** 204

Всіх членів і гостей просить до участи — **Ювилейний Комітет.**

УКРАЇНСЬКА НАЦІОНАЛЬНА МАНІФЕСТАЦІЯ

Manifestation For Ukraine's Independence

in NEW YORK

SUNDAY, SEPTEMBER 4, 1938

at HIPPODROME, 43rd Street & 6th Avenue

ПОЧАТОК 7:45 ВЕЧЕРОМ

Делеґати з Европи:

Ґенерал ВІКТОР КУРМАНОВИЧ, полковник РОМАН СУШКО, пан ЯРОСЛАВ БАРАНОВСЬКИЙ

Хор св. Юрія з Ню Йорку, під управою п. Т. Онуфрика

УКРАЇНЦІ! Оце наш останній заклик до Вас: Зважте сьогодняшну велику хвилю та сповніть свій історичний обовязок супроти Батьківщини! -- „Не смієте цього занедбати"

КОМІТЕТ НАЦІОНАЛЬНОЇ МАНІФЕСТАЦІЇ.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

БРИДЖПОРТ, КОНН.

Жіноцтво пробуджується.

Дня 7. серпня ц. р. заходом У. Ч. Х. ОДВУ влаштовано на терені стейту Конетикот День Української Жінки. Про той День уже був допис, тому не треба ще раз переповідати тієї події. Та слід заначити, що такі Дні мають великий додатній вплив на наше жіноцтво. Після такого Дня, вислухавши кількох розумних докладів, українська жінка повертається додому скріплена морально і починає застановлятися над своєю ролею для визволення нашої батьківщини, України. По таких Днях українська жінка береться сама до громадянської праці, творить свої організації та організованим шляхом бореться проти поневолення рідних земель. А передівсім українська жінка береться за патріотичне виховання молодих поколінь, щоб тим боротьбі приготовити нові, молоді кадри.

Згаданий День Української Жінки в нашім стейті дуже оживив наше місцеве жіноцтво. Вслід за тим відбулись у нас 21. серпня ц. р. організаційні збори, на яких відновлено відділи У. Ч. Хреста. На тих зборах явилася голова Червоного Хреста, пані Середа, і виголосила відповідний реферат. На зборах головувала пані Чернявська. До відновленого відділу ввійшли всі урядниці: пп. Анна Чернявська, голова; пп. Анастасія Глива, заст. голови; Ганна Монюк, касієрка; Марія Вилогорська, заст. касієрки; Текля Бек і Катерина Папроцька, контрольорки. Припоручено новому урядові привернути рекордовий порядок із старого урядування та надати йому новий хід праці. Покищо збори нашого відділу будуть відбуватися в неділю по першім, по Службі Божій, в церковній салі при вул. Віч.

Анастасія Биш, секр.

БОЛТІМОР, МД.

Посмертна згадка.

Недавно відійшов від нас на вічний спочинок Иосиф Семенків, якого втратуболюче відчуває не тільки його родина, але й уся болтіморська українська громада. Бо покійний був добрим і активним українським громадянином та в болтіморській громаді поклав чимало заслуг. Він і сам працював у громадській роботі й інших до того заохочував. Крім того щедро давав свої жертви на ріжні українські цілі. До Америки прибув покійний 1907 року і від того часу пробував цілий час у болтіморській громаді. Найбільше заслуг він поклав біля збудування У. Н. Дому в місцевій громаді. Згадуючи покійного, що був моїм рідним братом, складаю $5 на Рідну Школу, чого я не міг зробити в часі похорону.

Петро Семенків.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

МАНІФЕСТАЦІЯ — ЦЕ ПРИКАЗ БАТЬКІВЩИНИ.

Гомоном страшним несуться зойки по широкому світі наших братів, які, хоч придушені ворогами, прагнуть своєї волі. Інші народи мало звертають на це уваги. Та ми своєю організованістю і своїми масовими виступами змусимо світ звернути на нас увагу і з нами числитися.

Одним із засобів звернути на себе увагу світу є плянована в дні 4 вересня в Ню Йорку українська національна маніфестація. Нашим завданням є на ній явитись якнайчисленніеш і своєю участю показати світові, що ми не годимося на нинішній стан, у якому наш великий і культурний нарід зносить найжорстокіші переслідування. Ми докажемо, що наш нарід прагне волі, прагне таких відносин, серед яких він міг би свобідно розвиватись; він прагне своєї власної держави.

Важні події наростають. До тих подій ми мусимо як слід підготовитись.

Гаврил Туркевич, Сиракюз, Н. Й.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.

ПОСМЕРТНІ ВІСТІ

Дня 29. серпня помер в Бетлегем, Па., по короткій недузі член від. 288. У. Н. Союзу ДМИТРО ПІДГАЙНИЙ.

Покійний полишив в смутку шестеро дітей і від. 288, бо покійний був першим членом нашого відділу і першим предсідником. Тому відділ рішив, що всі члени від. 288. є обовязані явитися на похороні 2. вересня, 9. година рано.

Земля прибрана нехай буде Йому легка!

Іван Малицький, секр.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВІ

ПАСЕЙК, Н. ДЖ.

На Рідну Школу.

На Рідну Школу в старім краю, в селі Поляна Хирівська, пов. Хирів, переслано через Обєднання $18. Зложили по $5: І. Сараба, робітники в ресторані, Марія Кліпка; дрібними $3. Разом $18, які вислано на призначену ціль.

Іван Сабара.

ТАРЗАН ПІД ВОГНЕМ.

(84)

BEGINNING MONDAY TARZAN THE FEARLESS

A thrilling tale of the Jungle Lord's battle with the savage tree worshipers

Тарзан без довшої надуми рішився на плян: вертатися чимскорше до оселі, але вертатися так, щоб не попасти нікому в руки. Знаючи добре нетри і скриті стежки, це не справило йому великих труднощів. За кільканадцять годин мандрівки вони всі прибули до оселі, в якій мешкав капітан Д'Альберт. Їм назустріч вибігла врадувана мати Івонни і печалувато взяла свою доньку в обійми.

Вістка про поворот доньки капітана блискавкою рознеслася по цілій околиці. А разом з тим рознеслася вістка, що схопленим злочинцем не був цілий велитень, бо він, його два хлопці і лев були її спасителями. Тепер уся симпатія повернулася в бік Тарзана, як передтим уся ненависть була по його боці. Д'Альберт стискав руку Тарзанові і прохав вибачення.

Нагло Тарзан запримітив у юрбі чорну фігуру, що хотіла нишком викрастися з окруження. Розтручуючи всіх, Тарзан кинувся до цеї фігури і схопив її за плаття. Це був араб Абдуль Кеб. „Отсей лайдак навмисно обвинуватив мене", заговорив Тарзан. Тепер ціла злість капітана звернулась на араба. „Він буде за це належно покараний", заговорив він.

Дик тимчасом приступив близько Івонни і з радости не знав, що говорити. „Це гарно!", заговорив він. „Так, гарно", відповіла Івонна, не входячи в подробиці, чому гарно. „Я гадав, що всі дівчата розманіжені і є тягаром у трудних справах. Але ти інакша", говорив він далі. „І ти інакший, Дик! Ти такий хоробрий, відважний", відповіла вона і поглянула на нього милими очима.

Кінець.

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА".